

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

**Перехрестівська сільська рада
Роменського району
Сумської області**

с. Перехрестівка, вул. Соборна, 59
Роменський район,
Сумська область, 42073

*Стосовно пропозицій щодо
удосконалення проекту
регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Перехрестівської сільської ради Роменського району Сумської області «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Перехрестівської сільської ради на 2020 рік» (далі – проект рішення), а також документи, що надані до нього листом Перехрестівської сільської ради Роменського району Сумської області від 10.04.2019 № 02-24/295.

За результатом проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії з питань бюджету, планування, управління комунальною власністю, земельних відносин та аналізу регуляторного впливу проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Проектом рішення на території Перехрестівської сільської ради планується встановити:

- плату за землю;
- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- єдиний податок;
- транспортний податок;
- туристичний збір.

Щодо проекту рішення в цілому

1. Податковий кодекс України регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші **обов'язкові елементи**, визначені статтею 7 ПКУ.

Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені статтею 7 ПКУ, визначені у проекті рішення та його додатках, що не узгоджується з наведеними вище вимогами ПКУ, а саме: для єдиного та транспортного податків, а також туристичного збору наявні лише ставки, інші ж обов'язкові елементи взагалі відсутні, крім цього бракує інформації щодо строків та порядку подання звітності про обчислення і сплату податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Отже, пропонуємо визначити у проекті рішення або його додатках всі обов'язкові елементи податків/зборів або навести посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті та розділи) ПКУ, якими вони встановлені.

Щодо плати за землю

2. У положенні про оподаткування платою за землю, що встановлюється додатком 1 до проекту рішення, розробник об'єднує земельний податок та орендну плату.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про оренду землі», відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним та Цивільним кодексами України, цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також, договором оренди землі.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1. статті 14 ПКУ, плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Пунктом 288.1. статті 288 ПКУ встановлено, що підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ, розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. Пунктом 288.5. статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Типовим договором, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220 «Про затвердження Типового договору оренди землі» визначені основні вимоги до укладання такого договору.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

Таким чином, діючим законодавством України визначено процедуру встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за землю, а додаткового регулювання цього питання з боку органів місцевого самоврядування не передбачено.

Отже, пропонуємо з положення про оподаткування платою за землю виключити другі підпункти пунктів 1-3 та 6.

2.1. У додатку 1.1 до положення про оподаткування платою за землю встановлюються ставки земельного податку на території Перехрестівської сільської ради на 2020 рік. Проте, встановлення ставки податку для земель, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання взагалі не здійснюється. Керуючись вимогами пункту 274.2 статті 274 ПКУ просимо розмістити вказану вище інформацію в додатку 1.1 до положення про оподаткування платою за землю.

2.2. Відповідно до підпункту 274.1 статті 274 ПКУ ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки (в тому числі нормативну грошову оцінку яких не проведено для останніх). Беручи до уваги вищевказане, наголошуємо на необхідності приведення підпунктів 01.13 та пункту 14 додатку 1.1 до положення про оподаткування платою за землю щодо юридичних осіб, а також пункту 09 щодо всіх суб'єктів у відповідність до вищевказаної норми.

2.3. З метою спрощення системи оподаткування в Україні Законом України від 28.12.2014 № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» статті 276 та 278 ПКУ, якими передбачалися особливості встановлення ставок земельного податку для різних категорій земель, були виключені, а стаття 277 ПКУ зазнала суттєвих змін. Станом на сьогоднішній день ПКУ не містить норм щодо окремого встановлення ставок земельного податку для земель житлової та громадської забудови, зв'язку, енергетики, запасу, а також земель історико-культурного призначення, резервного та водного фондів тощо. З огляду на зазначене, пропонуємо переглянути додаток 1.1 до положення про оподаткування платою за землю та привести його у відповідність до ПКУ.

2.4. Додатком 1.2 до положення про оподаткування платою за землю практично не встановлюються пільги щодо сплати земельного податку для фізичних осіб, також, відсутня інформація щодо граничних норм, в межах яких ці пільги застосовуються.

Беручи до уваги зазначене, пропонуємо відобразити в повному обсязі дану інформацію в додатку 1.2 до положення про оподаткування платою за землю, ґрунтуючись на вимогах статті 281 ПКУ.

2.5. У додатку 1.2 до положення про оподаткування платою за землю передбачається встановити пільги щодо сплати земельного податку для юридичних осіб.

Статтею 282 ПКУ встановлено вичерпний перелік юридичних осіб, для яких можуть встановлюватись пільги щодо сплати земельного податку, а статтею 283 ПКУ встановлено перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Отже, рекомендуємо додаток 1.2 до положення про оподаткування платою за землю привести у відповідність до вимог статей 282 та 283 ПКУ.

Щодо податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

3. Керуючись положеннями підпункту 266.2.1. пункту 266.2 статті 266 ПКУ пропонуємо викласти підпункт 3.1. додатку 2 до проекту рішення в наступній редакції: «Об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка».

3.1 В підпункті 3.2 додатку 2 до проекту рішення розробником наводиться неповний перелік нерухомості, що не являється об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. У зв'язку з цим, з метою уникнення обмеження прав фізичних та юридичних осіб на інформацію, просимо привести зазначений додаток у відповідність до норм підпункту 266.2.2. пункту 266.2. статті 266 ПКУ, додавши відповідну інформацію до його змісту. Особливу увагу рекомендуємо звернути на об'єкти нерухомості, що звільняються від цього податку, які зазначені після літери «г» підпункту 266.2.2. ПКУ.

3.2. Відповідно до підпункту 266.3.1. пункту 266.3 статті 266 ПКУ пропонуємо викласти підпункт 4.1. додатку 2 до проекту рішення в наступній редакції: «Базою оподаткування є загальна площа об'єкта житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його часток».

3.3. Згідно з підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 ПКУ ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує **1,5** відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування. Враховуючи зазначене, наголошуємо на необхідності внесення відповідних змін до підпункту 6.1 додатку 2 до проекту рішення.

3.4. Керуючись положенням підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 ПКУ пропонуємо виключити підпункт «г» в четвертому абзаці додатку 2.2 до положення про податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Щодо єдиного податку

4. В таблиці додатку 3 до проекту рішення встановлюються ставки єдиного податку для платників першої-другої груп у відсотках (фіксовані ставки) у розрахунку на календарний місяць. Згідно пункту 293.1 статті 293 ПКУ ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру **прожиткового мінімуму для працездатних осіб**, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, другої групи - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру **мінімальної заробітної плати**, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року. Беручи до уваги вищевказане та керуючись нормами ПКУ, пропонуємо внести відповідні зміни до таблиці додатку 3 до проекту рішення сільської ради.

4.1. Додатком 3 до проекту рішення планується встановити наступні ставки єдиного податку: для першої групи платників єдиного податку – 10%, для другої групи платників єдиного податку – 20%.

Відповідно до норм пункту 293.2 статті 293 ПКУ, фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для

фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності.

Водночас, ставки для платників єдиного податку запропоновано встановити в однаковому для всіх суб'єктів господарювання максимальному розмірі, без врахування рівня доходів суб'єктів господарювання в залежності від видів економічної діяльності (їх платоспроможності), що не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішення існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

У зв'язку із вищенаведеним, пропонуємо додаток 3 до проекту рішення привести у відповідність до вимог статті 293 ПКУ.

Щодо туристичного збору

5. Пункт 2.4. проекту рішення встановлюється двічі. Пропонуємо додати до другого пункту 2.4 проекту рішення після слів «0,5 відсотка» наступне: «від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, для однієї особи за одну добу тимчасового розміщення», при цьому змінивши порядковий номер цього підпункту на 2.5.

Таким чином, проект рішення потребує доопрацювання з метою приведення у відповідність до вимог Податкового кодексу України.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення

Наданий аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ) до проекту рішення, а саме його зміст і наповнення, не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1151) (далі - Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання» АРВ, згідно з вимогами Методики, розробник повинен чітко визначити причини виникнення проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, зазначити, які ставки податку діють на відповідній території на сьогоднішній день, проаналізувати причини, чому розмір ставок податків потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення, а також, охарактеризувати та оцінити сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Натомість, розробником проекту рішення не проведено відповідного аналізу проблеми, що не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності, оскільки не дотримано необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділі II «Цілі державного регулювання» задекларовані розробником цілі державного регулювання викладені стисло, не є вимірюваними та не в повній мірі відповідають проблемі, визначеній у попередньому розділі АРВ.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення визначених цілей» АРВ розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити (порівняти) вигоди і витрати

держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них. Тому, вважаємо, що до альтернативних способів вирішення проблеми АРВ доцільно було б додати третю альтернативу, а саме: «Встановлення ставок податків та зборів в меншому від запропонованого проектом регуляторного акту, розмірі».

Крім цього, наголошуємо на необхідності перегляду у АРВ вигод та витрат для громадян та суб'єктів господарювання для обох альтернатив, що наразі визначені помилково або не повністю.

При визначенні альтернативних способів досягнення цілей розробник не проаналізував та не оцінив вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них у числовому (грошовому) вимірі.

Також, в АРВ фактично не обґрунтовано ставок податків та зборів, що встановлюються для суб'єктів господарювання та фізичних осіб, а також не наведено алгоритм їх визначення. Насамперед це стосується максимальних розмірів ставок земельного податку для окремих категорій земельних ділянок (земель іншого сільськогосподарського призначення, а також земель водного фонду, зв'язку та запасу), єдиного податку для суб'єктів господарювання першої та другої груп спрощеної системи оподаткування, а також туристичного збору.

Зважаючи на те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а ставки єдиного податку встановлюються на максимальному рівні, відсутність у АРВ належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

У розділі V «Механізм, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми» АРВ проекту рішення не описано механізм дії запропонованих регулювань з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог.

У розділі VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ пропонуємо визначити такий обов'язковий числовий показник результативності регуляторного акта, як час, що витратиметься суб'єктами господарювання на виконання його вимог.

Відповідно до пункту 10 Методики визначаються прогнозні значення показників результативності регуляторного акта протягом різних періодів після набрання чинності останнім.

Отже, пропонуємо в розділі VIII АРВ до проекту рішення визначити прогнозні показники результативності на I, II, III та IV квартал 2020 року.

Розділ IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» АРВ не містить інформації щодо конкретних періодів проведення базового та повторного відстеження результативності дії регуляторного акта, що не узгоджується з вимогами Методики.

Згідно з Методикою, якщо питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, необхідно здійснити розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва). Але, в даному випадку М-Тест не зважаючи на його технічну наявність фактично не був проведений розробником, відповідно не здійснено розрахунків «прямих» та сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання.

Розробником проекту рішення не зазначено місця та часу проведення консультацій, не вказано кількості та дані щодо учасників консультацій, не описано результати опитувань представників мікро - та малого підприємництва, не зазначено оцінку з боку підприємницької громадськості на запропоновані регулювання, що порушує вимоги статті 4 Закону, зокрема принципів збалансованості та передбачуваності.

Також, для запропонованих регулювань не розроблено коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва.

З метою уникнення дублювання в тексті АРВ просимо видалити розділ X «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» з його змісту.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проект рішення Перехрестівської сільської ради Роменського району Сумської області «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Перехрестівської сільської ради на 2020 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу до нього – у відповідність до вимог Методики.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України в установленому порядку.

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Ксенія ЛЯПИНА

